

RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH W GMINIE SULECHÓW Z DNIA 22.04.2022

**SPOTKANIE KONSULTACYJNE NR 1 W GMINIE SULECHÓW
W RAMACH PRZYGOTOWANIA DIAGNOZY DO STRATEGII
ROZWOJU PONADLOKALNEGO ZIELONOGÓRSKO-
NOWOSOLSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO**

**Fundusze
Europejskie**
Pomoc Techniczna

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Zadanie jest współfinansowane ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014–2020

25 kwietnia 2022

I. Wprowadzenie

W związku z rozpoczęciem prac nad przygotowaniem diagnozy do Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Zielonogórsko-Nowosolskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZNOF) firma Kreatus sp. z o.o. przeprowadziła konsultacje społeczne w gminie Sulechów. W spotkaniu, które odbyło się w Urzędzie Miejskim 22 kwietnia 2022 r. o godz. 11.30 wzięło udział 12 osób (7 kobiet i 5 mężczyzn), reprezentujących poniższe instytucje:

- Urząd Miejski Sulechów
- Rada Miejska w Sulechowie
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Kruszynie
- Nadleśnictwo w Sulechowie
- F.N. AMANDA
- Urząd Miasta w Zielonej Górze

Informacja o planowanych konsultacjach została podana do publicznej wiadomości na 7 dni przed ich rozpoczęciem, m.in. za pośrednictwem mediów społecznościowych (Facebook), stron internetowych oraz lokalnej prasy (Gazeta Lubuska).

II. Przebieg konsultacji

W odniesieniu do przedstawionej przez firmę Kreatus prezentacji zawierającej problemy i deficyty, a także potencjały ZNOF (zidentyfikowane na podstawie dokumentów strategicznych), uczestnicy konsultacji zgłosili poniższe uwagi w wybranych obszarach:

RYNEK PRACY I GOSPODARKA

- Deficyt pracowników z określonymi kwalifikacjami na lokalnym rynku pracy (np. zdolnych do podjęcia pracy bez przyuczenia w fabryce nici).
- Deficyt absolwentów szkół zawodowych i branżowych (np. kierowców samochodów ciężarowych, mechaników maszyn, elektryków, kucharzy, fryzjerów itp.). Realny staje się problem z zastępowalnością pokoleń na rynku pracy.
- Problem z zaangażowaniem się młodych pracowników/stażystów w wykonywane zadania, niewykazywanie się inicjatywą, zwalnianie się po krótkim okresie pracy.
- Z myślą o rozwoju gospodarczym w gminie Sulechów wydzielone zostały trzy strefy inwestycyjne: Brzezina k. Sulechowa, Krężoły i Nowy Świat. Najmniejszy stopień wykorzystania terenów dotyczy strefy Krężoły, której obszar znajduje się w rękach prywatnych. Dodatkowo do dyspozycji pozostają tereny przy ul. Rozwojowej w Sulechowie, w Kalsku i Cigacicach. Trudno wskazać wprost liczbę wolnych terenów, ponieważ duża część gruntów znajduje się w rękach prywatnych, a na niektóre inwestycje zostały już wydane pozwolenia. Jednakże dopóki nie rozpoczynają się prace na tych terenach, nie można z całą pewnością założyć, że nie dojdzie do jakichś zmian. Wszystkie tereny objęte są miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (MPZP)

z przeznaczeniem pod przemysł, produkcję, bazy, składy, usługi. Pokrycie obszaru gminy Sulechów przez MPZP wynosi 25,2 %. Warto także zaznaczyć, że istnieje potrzeba wskazania nowych obszarów inwestycyjnych.

- Potrzeba rozbudowy istniejącego Głównego Punktu Zasilającego (GPZ) lub budowy nowego GPZ w strefie inwestycyjnej Krężoły – w miejscu wskazanym w MPZP.
- Potencjałem jest dynamiczny rozwój gminy, tworzone są nowe miejsca pracy, pojawiają się nowi inwestorzy (np. TJX Europe).
- Do firm zatrudniających największą liczbę pracowników w gminie należą obecnie: Rockwool Polska sp. z o.o. i jednostka wojskowa (5. Lubuski Pułk Artylerii).

EDUKACJA I NAUKA

- Potencjałem gminy jest posiadanie infrastruktury edukacyjnej na wszystkich etapach kształcenia poprzez żłobki, przedszkola (wraz z oddziałami przedszkolnymi w sołectwach), szkoły podstawowe, ponadpodstawowe i szkołę specjalną.
- Do szkół uczęszcza około 200 uchodźców wojennych z Ukrainy (w szkołach miejskich funkcjonują 3 oddziały przygotowawcze) oraz 40 do przedszkoli publicznych i 15 do przedszkoli niepublicznych.
- Zdaniem uczestników konsultacji liczba miejsc w przedszkolach jest wystarczająca (120 miejsc w przedszkolach publicznych), przy założeniu, że brane pod uwagę są również placówki prywatne, ponieważ w jednostkach publicznych liczba ta powinna zostać zwiększona. Osoby, które nie dostaną się do przedszkola publicznego mają możliwość skorzystania z oferty przedszkoli prywatnych. Problemem jest też brak opiekunek.
- Istotnym problemem jest brak zainteresowania uczniów szkolnictwem zawodowym i branżowym, co w konsekwencji powoduje deficyt pracowników z określonych zawodów na lokalnym rynku pracy. Nawet w przypadku powołania kierunku w szkole zawodowej/branżowej dostosowanego do potrzeb lokalnych pracodawców może wystąpić problem z rekrutacją na ten kierunek.

POLITYKA SPOŁECZNA

- Potencjały w zakresie polityki społecznej w Sulechowie stanowią: funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy w Kruszynie, działalność klubu seniora (około 50-60 osób), działanie Centrum Integracji Społecznej (w ostatnim naborze zrekrutowano 16 osób), funkcjonowanie świetlic środowiskowych, (w których dyżury pełnią pracownicy domu kultury), budownictwo społeczne.
- Problemy w zakresie polityki społecznej stanowią: brak wykwalifikowanych opiekunów osób starszych, nasilony problem uzależnień do alkoholu.

- Problemem może okazać się aktywizacja zawodowa uchodźców, ponieważ część kobiet nie wykazuje zainteresowania pracą, nawet w sytuacji, gdy mają taką możliwość (kilkunastoletnie dzieci na nauce zdalnej).
- Z przekazanych informacji wynika, że wydano około 900 numerów PESEL dla uchodźców wojennych z Ukrainy, a na terenie samej gminy przebywa ich około 800. Wydano około 500 świadczeń 300+. Uchodźcy są rozlokowani przede wszystkim w domach prywatnych.

TRANSPORT I KOMUNIKACJA

- Pilną potrzebą w obliczu rozwoju gospodarki w gminie, zwiększenia mobilności pracowników, zapewnienia bezpiecznego i płynnego przejazdu dla uczniów kształcących się poza Sulechovem jest budowa drugiego węzła drogowego w ciągu drogi ekspresowej S3 (w granicach gminy Sulechów zlokalizowany jest tylko 1 węzeł na S3) oraz uruchomienie Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej Lubuskiego Trójiasta z częstymi kursami, na którą czekają mieszkańcy (szczególnie młodzież, pracownicy i pracodawcy).
- Potencjał stanowi plan budowy północno-zachodniej obwodnicy Sulechowa wraz z potencjalnym węzłem Sulechów Północ w ciągu drogi ekspresowej S3.
- Problemy komunikacyjne rozwiązałyby również budowa centrum przesiadkowego w Sulechowie w okolicach dworca PKP. Obecnie dworzec PKS i PKP znajdują się w znacznie oddalonych od siebie miejscach Sulechowa.

KULTURA

- Za potencjały w sferze kultury na terenie gminy uznano: odnowiony i prężnie działający dom kultury z bogatą i zróżnicowaną ofertą kulturalną dostępną na terenie całej gminy.
- Jako główne potrzeby w obszarze kultury wskazano: budowę kina (obecne kino w zborze ma charakter raczej sali widowiskowej, w której wyświetlane są filmy, organizowane koncerty i przedstawienia teatralne), rozbudowę stadionu, odnowienie pływalni.

AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA I TOŻSAMOŚĆ LOKALNA

- Gmina charakteryzuje się dość wysoką aktywnością społeczną. Zdaniem przedstawicieli gminy na 85 organizacji, aktywnych jest około 60 (m.in. prężnie działające kluby sportowe, harcerstwo, Sulechowski Uniwersytet Trzeciego Wieku z ponad 120 uczestnikami). Prężnie działają również sołectwa (istnieją rady sołeckie, funkcjonują fundusze sołeckie), w każdym z nich latem są organizowane zajęcia koordynowane przez dom kultury w Sulechowie. W każdym sołectwie obecni są lokalni liderzy, którzy znają specyfikę, oczekiwania i potencjał swoich miejscowości. W każdym sołectwie działa również koło gospodyń wiejskich lub przynajmniej jedna organizacja pozarządowa (np. Stowarzyszenie Entuzjastów Wsi Kije i Głogusz, Górzynkowo

- Obrzańskie Winne Wzgórza, Aktywny Kalsk, Stowarzyszenie Regionu Cigacic).
- Problemem w obszarze aktywności społecznej jest natomiast fakt, że liderami lokalnymi, członkami organizacji pozarządowych są przede wszystkim osoby starsze (nawet powyżej 60, 70 lat), a młodzież jest w niskim stopniu zainteresowana tego typu aktywnością. Realny staje się problem braku zastępowalności pokoleń w działalności społecznej na terenie gminy. Aktywność społeczna dzieci i młodzieży realizowana jest głównie poprzez szkoły (wolontariat szkolny itp.), natomiast nie jest kontynuowana przez nich po ukończeniu szkół podstawowych.
- Na terenie gminy organizowane są imprezy kształtujące tożsamość lokalną, między innymi Dni Sulechowa, Miasteczko winiarskie, sulechowskie święto młodego wina, Smaki jesieni w Cigacicach, Otwarta zagroda w Klępsku.

TURYSYTYKA, SPORT I REKREACJA

- Potencjałem gminy jest atrakcyjność pod względem turystyki i rekreacji (Lubuski Szlak Miodu i Wina, winnice, tereny NATURA 2000, Odra, Obrzyca, około 200 zabytków, bunkry, port, przystań). W Cigacicach, ok. 6 km od Sulechowa, znajduje się port rzeczny nad rzeką Odrą, którego właścicielem od roku 2021 jest gmina Sulechów. Port ma znaczenie nie tylko turystyczne, lecz także gospodarcze. W przyszłości ma być miejscem załadunku i spławiania towarów. Na terenie gminy Sulechów znajduje się siedem winnic. Aż pięć z nich leży w dolinie Odry, dwie w miejscowości Mozów, oddalonej ok. 5 km od Sulechowa. Winiarze oferują oryginalne regionalne produkty wysokiej jakości, zadbali także o dobrą infrastrukturę, z parkingami, domkami, pensjonatami, miejscami na ognisko, placami zabaw, a nawet SPA.
- Gmina posiada również plany w zakresie rozwoju turystyki, sportu i rekreacji, takie jak stworzenie pętli rowerowej z wykorzystaniem naturalnych ścieżek rowerowych przebiegających przez lasy, budowa wieży widokowej, stworzenie plaży przy Obrzycy w Górzycy. Przez gminę Sulechów przebiega ścieżka rowerowa, który łączy Zieloną Górę, Sulechów i Świebodzin. Jej trasa zaczyna się w Zielonej Górze i obejmuje następujące miejscowości w gminie Sulechów: Leśna Góra – Cigacice – Nowy Świat – Sulechów – Kalsk – aż po granicę z gminą Świebodzin.
- Planowane są także ścieżki: Sulechów – Mozów; Sulechów – Krężoły – Klępsk – do granicy z gminą Babimost; Sulechów – do granicy z gminą Kargowa.
- Istnieje natomiast potrzeba budowy ścieżek rowerowych zintegrowanych w ramach ZNOF oraz rozwoju turystyki wodnej, np. budowy ośrodka sportów wodnych z wypożyczalnią sprzętu, tym bardziej, że po przejęciu przez gminę portu w Cigacicach zwiększyły się możliwości rozwoju turystyki wodnej.

OCHRONA ŚRODOWISKA

- Potencjałem są prowadzone działania na rzecz ochrony środowiska: od 3 lat prowadzony jest program wymiany źródeł ciepła (tzw. kopciuchów), realizowany jest program „Czyste Powietrze”, budowa dużego zbiornika retencyjnego, kanalizacja gminy (gmina jest skanalizowana w 67-70%), realizowany jest Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych; dofinansowywana jest budowa zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni w miejscach nieobjętych kanalizacją, wymiana oświetlenia na LED.
- Istnieje potrzeba skutecznego rozwiązania problemu z zagospodarowaniem wód opadowych, przeciwdziałania ryzyku powodzi (dbanie o stan wałów przeciwpowodziowych).

III. Najważniejsze wnioski

Analiza zidentyfikowanych przez uczestników konsultacji społecznych problemów, deficytów, potrzeb i potencjałów tworzy podstawę do rekomendacji podjęcia poniższych działań:

- Rozwój transportu i komunikacji, odpowiadający potrzebom mieszkańców, inwestorów, pracowników, pracodawców, uczniów i młodzieży (budowa drugiego węzła drogowego na S3 na obszarze gminy Sulechów, budowa Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej Lubuskiego Trójmiasta, budowa centrum przesiadkowego w Sulechowie).
- Budowa ścieżek rowerowych, zintegrowanych z już istniejącymi na terenie ZNOF.
- Dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy (ściślejsza współpraca szkół z pracodawcami, promocja zalet szkolnictwa zawodowego i branżowego wśród uczniów i rodziców).
- Bieżąca analiza zapotrzebowania na miejsca w żłobkach i przedszkolach.
- Projektowanie polityki społecznej ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji młodzieży i seniorów, w tym działań zwiększających aktywność społeczną młodzieży oraz umożliwiających pozyskanie wykwalifikowanych opiekunów osób starszych (również niepełnosprawnych i niesamodzielnych).
- Kontynuacja i intensyfikacja działań związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom i pomocy osobom uzależnionych do alkoholu.
- Priorytetowa realizacja działań związanych z zagospodarowaniem wód opadowych.
- Rozbudowa kanalizacji deszczowej i obiektów małej retencji na terenie gminy.
- Kontynuacja działań związanych z wymianą źródeł ciepła.